

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MAGYAI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzetűri hirté-
tésnél olcsóbb. Nyilttér
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden Kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

SZÉCHENYI EMLÉKEZETE.

Műsz év előtt, az ur feltámadásának nagy napján, a kereszténység örömmün-
pén érkezett meg és nyilallott a ha-
zán keresztül a gyász, hogy Széchenyi meg-
halt! — S e hirre az első rémület kétségbe vonta,
van-e még a magyarnak istene? — »Széchenyi
meghalt!« — »S e nagy omladékon élünk-e
hát mi!«

Élünk! Megéltük a rendítő csapást és át-
éltük azt. »Te facta loquuntur!« — kiáltá báró
Kemény Zsigmond a legnagyobb magyar emlé-
kének. A nemzet szobrot emelt neki, melyről
ma hull le a lepel. — Nincs, nem volt férfi a
világtörténetben, kire nemzete büszkébb lehetne,
mint mi magyarok lehetünk Széchenyre: de mi-
kor lesz jogunk e büszkeségre? A büszkeség
nemes, főlemelő érzés, de csak úgy, ha ki van
érdemelve. Nekünk csak akkor van jogunk büsz-
kélkednünk Széchenyre, ha eszméit, melyekben
ő megírta a hazafiság bibliáját, szívünkbe vésve,
a haza érdekeinek fogunk szolgálni.

Széchenyi arra tanította nemzetét, hogy
»gondolj merészet és nagyot, és tedd rá életedet!«
Az ő szerelme, vallása, becsülete, szóval min-
dene, a mi az embernek legdrágább lehet — a
haza volt! — Vére lázba jött, ha nemzetének
érdekeire gondolt és próféta ihlet szállta meg,
midőn jövőjébe tekintve, mondá: »Magyarország
nem volt, hanem lesz!« — Nem volt reá nézve
szébb zene a világban, mint a magyar nyelv. Tu-
dott küzdeni eszméiért, mint egy fél isten, és
tudott sírni nemzeté bajai fölött, mint a gyer-
mek. S Prometheusként tüzet lehelt a »romlás-
nak indult« anyagba!

Teremtett a hazának fővárost, a fővárosnak
társadalmat, a társadalomban tudományos és
nemzetgazdasági mozgalmakat. A nemzetéről le-
tépte a bilincseket és bilincsekbe verte a ra-
koncátlan elemeket. Megfékezte a vizeket a gaz-
dának és járhatóvá tette őket a kereskedelem-
nek. Életének minden ténye példa volt, és min-
den példája halhatatlan. Ujjá teremtett egy ago-
nizáló nemzetet, melyet később egy mindent
összező catastropha sem ölhetett meg. S mi
lelkésíté Széchenyit, mi adott erőt, kitartást lel-
kének? — A honszeretet, mely mindent pótol és
melyet nem pótolhat semmi!

Lehet-e nemzet erős, lehet-e bátor és tette
képes, ha nincs meg szívében a honszeretet ér-
zelme? Ha nincs meg benne az a szenvedély,
mely nem csak azért szereti a hazát, mert a ha-
zában él, annak javait élvezzi és annak érdeke
az ő egyéni érdeke is; hanem szereti azért, mert
a hont szeretni legfőbb gyönyöre, legszebb bol-
dagsága. Korunk hazug objectivitást szenvelgő
blazirtsága azt szokta mondani cosmopolitikus
fitymálással, hogy a honszeretnek ez a foka
nem józanság többé, hanem mámor.

Igen! — Meglehet, hogy mámor. Csakhogy
ez a szent mámor a nagy eszmék anyaméhe és
a tettvágy fegyvere, melynek heve alatt óriási
pálmakká nőnek a törpe bozótok, és a mely
megaranyozza a nyomort, és lucullusi lakomává
teszi a fekete kenyert. Szeretni a hazát nem
kötelességből, hanem lelki szükségéből; szeretni
a hazát és mindent a mit az életben lát, hall,
vagy cselekszik a szerint mérlegelni, vajjon hasz-
na-e, vagy kára lesz belőle a hazának.

Erre tanított Széchenyi, ezt cselekedte és
ez az, mit meg kell tanulnunk szellemétől, ez
az, mit utánna kell cselekednünk. — Hol az is-
kola rá? Széchenyi élete, Széchenyi emlékei,
Széchenyi eszméi. Legyen szívünkbe vésve az
ő emlékezete, mint melyhez hazánk ujjaszületése
van csatolva. S a mai napon, midőn szobráról
lehult a lepel, mondjunk áldást annak emlékére:

»Ki egykor népét a pusztán vezérelé
Ki kürtölt és — ledölt a régi fal;
Tarquin előtt, ki arcát megcserélé,
S Fülöpöt ostorzott lángajkival;
Ki győzni Athént esellel is szorítá,
Kit bős csoport elítélt, mert igaz;
Ki Róma buktán keblét fölhasítá: —
S kit büszkén nevezünk: Széchenyi az!«

Csejthey T. Zoltán.

Meghívás.

A »zombori kölcsönös segélyző egyesület« ügye
íránt érdeklődők teljes tisztelettel meghívataknak
a zombori »Népkör« helyiségében f. évi május
ho 30-án délelőtti 11 órakor tartandó alakuló
gyűlésre

Az ideiglenes választmány.

A »zombori kölcsönös segélyző egyesület.«

Egy ily című egyesület alapítása érdekében
indult meg városunkban néhány hét előtt a moz-
galom.

A terv szerint 5000 részjegynek kellene
lenni, minden egyes részjegy után egyszer min-
denkorra 1 frt., — azután pedig hetenként 20 kr
lenne befizetendő. A vállalat 5 évre alakul.

Voltak kik idegenkedéssel fogadták e ter-
vet, elnevezték koldus egyesületnek és azt mondták,
ebbe csak az iratkozik be, ki pénzt akar köl-
csönvenni.

Vannak azonban, mint ezt az aláírási iverk
már is mutatják — kik másképp gondolkodnak;
kik menten minden önzés- vagy haszonleséstől,
dacára hogy ösmerik városunk társadalmi mo-
dern intézményeit, látják és érzik ennek szük-
ségét; mert nyilvánvaló, hogy takarékpénztárunk
és bankunknak műveletei nagyobb szabásuak, a
hitelviszonyok fejlesztésére irányuló működése
pedig sokkal kisebb körben mozognak, semhogy
őket olyanoknak tekinthetnők, melyek a polgá-
rok zömét, tehát a társadalom azon tagjait ölel-
nék fel, kiknek egész vagyona: kézi szerszám,
egy pár ló, vagy egy házikó, sőt mi több, egye-
dül szorgalom és ismeret — olyanok tehát, kik
alig tudnak a hitelnek anyagi fedezetet nyújtani,
kik személyes hitelre, a polgári becsületen ala-
puló kölcsönös támogatásra, minden anyagi ál-
dozat kizárásával szorulanak néha-néha.

Azok tehát, kik felismerték ennek az egy-
ületnek a jelen, — előrehaladt kor minden igényeit
magában foglaló humánus jellegét, beiratkoztak
és kijelenték, hogy tagjai akarnak lenni.

Az eddig aláírottak nem éppen azért léptek
a tagok sorába, hogy onnan kölcsönt vegyenek,
hanem hogy inkább példát, módot és alkalmat
nyújtsanak annak a nagy közönségnek, melyre
ha megszorul, egy 20, 10 de 5 frtos alacsony ka-
matu kölcsön is áldásos hatással volna.

Számtalan példa van, mely mutatja, hogy
egy csekély, alig számbavehető összegű hitel
hiánya, különben szorgalmas és becsületes csalá-
dokat a lelketlen uszorások körmei közé, utóbb
a végromlásba sodort.

Tehát a munkás nép, a nagy közönség —
melynek jólététől és boldogságától függ utóvégre
és végelemzésében a mi jólétünk és boldogsá-

gunk is — azon osztály, melyért terv szerint
ezen egyesület alakul.

Maga az eszme szép, megvalósítása kiszá-
mithatatlan horderejű. Közgazdaságilag fontos,
a viszonyokra és erkölcsökre mélyen ható, jó-
létet előmozdító faktor lehet.

Az eszme különben maga-magát ajánlja,
akár veszszük, mint a tőke gyűjtésére, akár mint
a hitel és ezekből kifolyólag a társadalmi jólét
és boldogság fejlesztésére irányuló intézményt.

Egy csomó kérdés azonban önként felmerül
és még mindig megoldatlan:

Kik e vállalat kezdeményezői? kik lépnek
sikra ezen vállalat célja mellett? mikép akarják
ezen eszmét általánossá tenni? mi módon velük
leginkább megismertetni azzal a közönséggel,
melyért tulajdonképen alakittatik?

A kézzől-kézre járó iverk nem nyujtanak
ebben a tekintetben fölvilágosítást. A nagy köz-
önség nem tudja, nem-e valami szédelvővé vál-
ható alakuló egyesülettel áll szemben?

Egyetlen név sincs, melyre hivatkozni le-
hetne, mely e kétséget kizárná!

Vegyék az urak a sajtót segítségül, lépjenek
fel saját becsületes nevek alatt nyiltan; működ-
ésük mindjárt hatalmasabb, az eszme nagyobb
körben elterjedt lesz.

Hirdessenek négygyűléseket, működjenek a
szónokok egyöntetűen, ébreszszék a nép érzel-
meit öntudatra, támaszszanak általános érdeklő-
dést, hogy egy hatalmas és határozott népkivá-
nat támadjon.

Sokan, kik eleintén közönyösen és kétkedve
hallgatták, most lelkes barátai és szószólói lesz-
nek az ajánlott ügynek és tovább terjesztik a
társadalom minden körében.

A nép érzi, de nem tudja szükségét kife-
jezni. Mi vagyunk hivatva a szükségest, alakba
önteni, hasznossá tenni és megtestesítését sür-
getni.

Fel tehát ifjak, polgárok és lelkes hon-
leányok! szövetkezzünk, szorítsunk kezét, küzd-
junk egyesült erővel; a mostoha viszonyok ál-
tal teremtett anyagi bilincseket a nepekről szed-
jük le, biztosítsuk nekik lehetőleg a jólétet!

Fogjunk hozzá, uraim, mielőbb s e város
gazdag és uszormentes lesz; a nép pedig ál-
dani fogja vezetőit.

Márczén.

A tanítógyűlés.

Mélt. Kubinszky Mihály felsz. püspök, mint ér-
seki főtanfelügyelő, f. hó 20-án vagy hatvan, környék-
beli tanító jelenlétében megnyitotta a zomborvidéki r.
kath. tanító-egyesület ötödik nagygyűlését, a vállaltva
és egymást tanítva működés szükségét és hasznát esz-
megazdag beszédben méltatván. A jegyzőkönyv hite-
lesítése után Pálch János, monostorszeghi plébános,
azon tétel fölött: »Mi képezze az elemi oktatás köz-
pontját?« — eszme-futtatást olvasott föl, melyben ki-
mutatván, hogy a föld népének értelmi szükségletét a
mindennapi élet szerény igényei határolják, míg erköl-
csi tekintetben a műveltekkel azonos törvények alá
esik, azt következtette, hogy a keresett központ: a
vallás-erkölcsös olvasókönyv s az összes tantárgyak-
nak vallásos viszonyítása és méltatása.

A szellemes, gondolatdús fölulvasást ismételve
megélték. Utána Berecz Lajos, doroszlói tanító,
az irva-olvasási előgyakorlatok fontosságáról értekezett
s kivált azt feszegette: a) mikor? b) miként? c) med-
dig tanítandók? Eredmény: a) Mikor már az új mű-
zsafti eszecskeje valamennyire iskolai szellemben figyelem-
képesse erősödött. b) A szem és fül együttesen gyako-
rlandó. c) Rendes viszonyok között 7—8 hétig. Meg-
jegyeztetett, hogy faluhelyeken, hol a rendetlen isko-
lalátogatás a rendes állapot, minden jó törekvés is
hajótörést szenved eme részben. Az értekezést zajos he-
lyeslés jutalmazta.

Petrovác J. s tanf. különösen a helyes hangoz-
tatás szükséges voltát és azt hangsúlyozta, hogy e
részben kivált vegyes ajkú osztályokban, nem lehet a

tanító elég óvatos és buzgó. Elnök a következő böles alapvető ajánlotta biztos középútképen: Aprólékos részletelés nélkül, a szükséges alaposságig.

Harmad sorban **Vidákorich**, militárius tanító az iskolai jutalmazásról értekezett. Meglepő világgossággal taglalta tételét: Az iskola erkölcsi feladata kettős; a) a rosszat irtani (intés, büntetés); b) a jót ápolni (dicséret, jutalmazás). Ez utóbbi, mint jelen megbeszélés tárgya, óvatosabban alkalmazandó a büntetésnél is, mert a mi emelni akar, ha célt téveszt, kétszeresen súlyoszt. Ne váljék a jutalom se vesztegetéssé, hogy csak miatta ne; de fizetéssé se, hogy csak miatta dolgozzék a gyermek. Ajánlja az általános jutalmazást, mely szerint a tanév végén a szülőket érdeklő tartalmú ólósó füzeteké lennének kiosztandók s így a hasznos ismeretek iránti érdek széles körökben ébresztendő. Ezen ajánlat köztetszében részesült ugyan, de a tételtől félre esik; mert a jutalom csak addig jutalom, míg nem általános. Mit érne a cím, ha mind egyformán nagyságos urak volnánk?

Rockenstein, dorozsói káplán, közderülségre megjegyezte, hogy az általános jutalmazás ártalmas; mint tapasztalta is otthon, hogy vizsgálatra a tegnapi még üres iskola csordultig megteltek, mert a bíró olyankor krajcárt osztogat.

Elnök minden tényezőt egybevetve, a tanító elismerését, legfőképpen szerény dicséretét ajánlja egyetlen állandó jutalomnak; mert a kit az ki nem elégít, az úgy sem dolgozott ügybuzgalomból, tehát téves kapzsúsága nem is méltó jutalomra.

Ezután Petrovác József olvasta föl Mamuzsich Mátyás szabadkai káplánnak „A leányok nevelésének kellekeiről” írott dolgozatát, melyben kivált jövő anyasági hivatásukra, tekintettel a házas munkásság és gyöngéd szemérem verbe szoktatását indokolva sürgeti, s mint ennek leghivatottabb közvetítőit, a tanítónöknök általánosabb elterjesztését ajánlja.

Most Gáspár J., csantavéri tanító, olvasott a történelem tanításáról s az időrendes módszert, hosszadalmassága; az életképest összefüggetlen, kapadozó volta miatt elvetvén, a kettőnek okos egyesítését találta közhelyessé jónak.

Végül Garay József, hitelemző, szellemesen értekezett azon tételtől, hogy: a vallásitanítást a többi tárgyak tanítását is kötelesek támogatni.

Megtörténvén a pénz- és könyvtári jelentés fölolvása, Torma József dorozsói plebánosnak az elnökségről való indokolt leköszönése, érdemeinek jegyzőkönyvébe örökítésével, sajnálkozólag tudomásul vétezt s helyébe elnökül Goldscharek sztanisicsi, majd alelnökül Pletikoszits Sándor szontai esperes választatik. Utóbbi megköszönvén a szép bizalmat, a gyűlés zajos éljenzése között élteti elnököt, mint a megyei r. k. tanügy fíradhatlan apostolatát.

Elnök Isten áldását könyörögve le a tanítók honalkotó fíradozására s őket példás életre s buzgalomra serkentvén, a gyűlést bezárótnak nyilvánította. Nagylelkű apát-plebánosunk szivességéből az egész gyűlés az ő vendége volt ebédre az „Elefánt”-ban; hol a kitűnő ételek és italok elköltése mellett, főispánunk, érsekünk, az elnök, a m. tanfelügyelő, a vendéggazda, a tanügy minden barátja lelkesen felköszöntetett.

Kár, hogy a megyei tanítók nem tartanak speciális, és más vidékek igényeit szolgáló lapok által nálunk nem pótolható szakközlönyt. Itt, a tanfelügyelőség mellett, becületesen és közhaszonra lehetne azt szerkeszteni. Éljen, a ki kezd! Szerk.

LEVELEZÉS.

Apatin, 1880. évi május hó 20-án.

Tisztelt szerkesztő barátom!

Engedje meg, hogy becses lapjában egy kis tért foglalhassak el az apatini dalárda által pünkösdfőn rendezett majális leírhatása céljából.

A majális helyül a közbejött vízradás folytán az u. n. „Sarokerdő” jelöltetett ki. A délelőtti órákban elkomorult ég a rendezőség arcára is némi borot hozott, és pedig annyival is inkább, mert a vidékről is több kedves hölgyvendég érkezett; de a déli verőfény csakhamar kideríté a kedélyeket, s mindenkinek arcán öröm ült, midőn d. u. 2 órakor felharsogott a dalárda indulását jelző „Rákóczy induló.”

A dalárda kírkeztét csakhamar a sok kedves hölgyvel megtelt fogatok követték, a kiket a nemzeti lobogókkal díszített diadalkapunál a rendezőség tagjai fogadtak s vezettek a számtalan nemzeti lobogóval díszített rondóba.

A kölesönös szivélyes üdvözlések s a dalárda által előadott néhány dal eléneklése után a helybeli zenekar rákezdte a csárdást; s habár ennek német zamatú csárdásai távolról sem esiklandozzák az ember talpát úgy, mint a már többször itt járt bajai Vajda testvérek hurjairól lepattanó jogász vagy bölcész csárdások, mégis mindjárt az első csárdást ötször újránizni kellett; a mi egyébként nem volt esoda, mert a zene halvány tűzét dúsan pótolta a sok szép táncosné szikrázó szeméből kigyúlt villámszíkra, és azok vidor kedélyéből merített nekihevülés.

Hét órakor feltalaltott a halpaprikás, s az egé z vendég sereg sietett helyett foglalni a piros halászlével telített óriási tálakkal megrakott asztalok körül. Ez alatt felgyújtattak a lampionok, s Rátay Tivadar alelnök ur által adott görög tűzek és rakéták eresztettek fel, a melyek a mulatság színhelyül használt, sűrű erdővel szegélyezett s oly sok bájos alakkal beépített körnek tündéres szint kölesönöztek.

Azonban Jupiter atyus sem akarván szígyenben

maradni, a vacsora végeztével Vulcan bátya készítette villámaival szinte beledörgött az Olympus tetejéről a harmoniába, figyelmeztetvén Terpsichore és Bachus felvillanyozott vendégeit, hogy az ő dörgő szavainak hallatára „nem jó erdő mellett lakni.”

Igy aztán a vig társaság gyorsan összekapva sátorfáját, azzal bucsuzott egymástól, hogy a táncot a kaszinó helyiségeiben folytatandja; — és körülbelül fél óra mulva ismét együtt volt a társaság — megfogya bár, de törve nem, — s folytatta a táncot, a melyet csak a késő éjjeli óra zárt be.

Nehéz feladatra vállalkoznám, ha a jelenvolt hölgyeket lebilincselő nyájasságuk s egyszerűen finom izlésű öltözékeik szerint sorozni óhajtanám; mert mindnyájan oly megnyerők, oly kedvesek voltak, hogy méltán erdei tündérének voltak nevezhetők.

De nem mulaszthatom el a dalárda nevében legforróbb köszönetünket kifejezni a vidékről jött hölgyeknek, a kik a rossz út dacára is kegyesek voltak mulatságunkat megjelenésükkel emelni.

S végül azt hiszem, hogy az egész dalárda által melegen érzett kötelességet rovak le, midőn Rátay Tivadar egyleti alelnök urnak legforróbb köszönetünket tolmácsolom, mint a kinek áldozatkészsége és fíradhatlan buzgalma e kedélyes mulatságot létesíté. — Ennyi a majálisról.

Hymen hírel is szolgálhatok barátom uramnak; t. i. Hetesy Kálmán helybeli járásbírói aljegyző pünkösdfőn eljegyezte Géresy Ilonka urhölgyet Zalatáról (Baranya m.).

Ha szívesen veszi, a helyi nevezetesebb eseményekről bármikor kész vagyok tudósítani. (Kérem szépen! Sz.)

Isten önnel, forró üdvözetem mellett vagyok

őszinte barátja

Radoychich Benő.

Ada, május 20.

Adán a községházat az elmúlt héten kirabolták, a Wertheimféle pénztárból 12 ezer forintot vittek el. Ugyan is a városi pénztárnok, s a kir. adószedő egy teremben hivataloskodtak, külön kulcs alatt egy pénztárban tartogatták a begyűlt pénzeket, kölesönös bizalom uralgott közöttök. F. hó 14-én virradóra, mielőtt a kir. adószedő a nevezett összeget beszállította volna az adóhivatalba, két zártajtót egy ablakot, s a cassát nyitva, két agyagkályhát átlukgatva találtak. Gyors intézkedés eszközöltetett a tettesek kipuhatására, nem késett a község, a szolgabíró, a járásbíróstól kiküldött vizsgáló bíróság e talánszerű rablást felderíteni, ez azonban eddig nem sikerült. Szigoru vizsgálat alá vétettek a két pénztár kezelői, ezek letartóztatva lévén, házaik kimotoztattak, külön is együtt kihallgattattak. Miután egy fél napot s egy éjjelt bentöltöttek, senkire gyanuikat nem nyilvánították, az egyik így szólt a másikhoz: Minthogy a belső teremajtó kulcsát kívülről senki sem tudhatta hova rejtetgük, s aztán mivel én a cassát bezártam, társam meg a maga kulcsát nyilatkozata szerint itt a teremben elhelyezve, a hivatal szobában levő asztal- fiában hagyta, anélkül, hogy ezt is valaki sejtette volna, világos, ugymond, — Lepojev — hogy a rablást vagy én követtem el, vagy te. — Egész István, ki több évig közgyám volt csak annyit válaszolt: rajtam megveszik, de te nekéd elengedik, mivel te vagyontalan vagy.

Egész, a házi pénztárnok, egész éjjel irt, családjának, a községnek, telekkönyvi hatóságnak. A községhez és családjához irt leveleiben tagadja, hogy ő követte volna el a rablást, sőt átkozódik; feleségének írja: tegye le felét az elrablott pénznek, mivel hogy ő egyik oka a rablásnak, ottfelédvén a cassa-kulcsot.

Alig mult másnap (pünkösdfő) 8 óra d. e. a vizsgálat újbóli megkezdése alatt, zsebben hordott kisével a nevezett E. I. nyakerét elmetszette, a torokgégéjét átszurta, úgy hogy ki- és befelé elvérezve délután 3 órakor meghalt.

A ki csak ismerte e szerencsétlent, csodálkozik azon, mikép juthatott eszébe e borzasztó halálra magát elhatározni, rövid husz év alatt szerzett 82 láncc földjét, mely után oly szonnyu kapzsúsággal kapkodott, szép családját, ex paupere fructu vagyonát, tekintélyét itthagyni. Halálával nem segített, hanem csak rontott mind ezeken, ki még semmi se derült; a vizsgálat egyre folyik.

Kula 1880. május 19.

A pünkösdfő szünidőre haza menvén G—né asszonyassággal, a következő, reánk nézve majdnem végzeteljes eset zavarta meg különben szerencsés utunkat. Ugyanis: Kis-Sztapárnál áttértünk a csatorna balpartjára s amint Cservenkát elhagytuk, ez utóbbi s Kula közt nem messze a partór házától, a lovak a parton korbácsossal csapkodó gyermekektől megijedtek, a gyeplűszár elszakadt s a lovak a csatornapart szélére rántották a hintót, úgy, hogy mi abba velük együtt befördültünk.

Furcsa érzés volt, a meleg külvegő helyett, egyszerre a hideg, zúgó vizet érezni körülöttem, kivált mivel G—né asszony reám esett; de én őt magamról feltoltam s így én is és ő is kijutottunk a víz színe fölé.

En hirtelen ledobtam magamról köpenyemet, bevettem magam a hintóról a vizbe s kiúsztam a partra.

De nem úgy szegény G—né asszony; neki egy jó negyed óráig kellett mindig várnia, hogy a kocsi elsőlyed s a parton levők is folyton kiáltották, hogy most sülyed el mindjárt a kocsi, nem lehet megmen- teni stb. De a túlsó partról egy derék bátor legény

beugrott a vízbe s tartotta a hintót, hogy el ne merüljön s föl ne forduljon egészen.

Ezután a szomszéd hajórol emberek jöttek esolnakkal, csáklával, kötelekkel és kimentették G—né-t; s a lovakat s hintót kihúzták.

Különbem semmi baj sem történt, csak hogy minden vizes lett.

Úgy, vizesen, fölültünk a hintóra, melynek alján még állt a víz, s menydörgés és sebes zápor között gyorsan hajtottunk haza, Kulára.

Mégis igaza van a szent-tamási kisbírónak, hogy kár volt azt a kanálist megásni!

R.

Ó-Kanizsa, 1880. május 25.

Városunkra elég közérdekű esemény az, hogy á la Zenta, itt is járásosztást akart előidézni egy-két vidéki curialista. De köszönet a t. képviselőtestületnek, mely megfontolva azt, hogy városunk előmenetele, jóléte és fölvirágzása kockáztatnék, sőt a biztos hanyatlás mély örvényébe temetnének, ha a járásosztásba beleegyeznek, elhatározta a kiküldött bizottság véleményezése folytán: hogy azt a néhány curialistát inkább kielégíti, nehogy a jövőben legkisebb alkalom nyíljon a járásosztásra. Ez annál kevésbé óhajtható; mert ha a járás egyesek között szétosztatnék, ezeknek vajmi kevés hasznuk lenne belőle; mert a járás nagyobbrészt székes, a mi pedig az úgynevezett orni földet illeti, abból egy-egynek ugyancsak kevés jutna. Egyelőre tehát nyugodtak lehetünk és remélhetjük, hogy a különben szép jövedelem közhasznú célokra fog fordíthatni. Most különösen égető szükség van, részint városi, részint szállási iskolák állítására; de honnan veszi majd a város a pénzt, ha a járás felosztatik? Csak addig nevezhető szerencsésnek a lakosság, míg nem kell közkölségből fedeznie a szükséges kiadásokat.

Ezenkívül említésre méltó az e hóban megtartott két műkedvelői előadás. Az egyik előadásról folyó hó 2-án két darabot úgy mint: „Az ezredes leányát” és a „Liliomfűt” játszották. Az előbbiben Ocskay Hermin és Szárnyasi Rózi k. a. mély érezelemmel és meghatótsággal adták elő a beteg, szerencsétlen nőt és a vigasztaló barátát. Az utóbbiban kitűntették magukat Madzinyi Ador ur mint Liliomfi és Herz Ede ur mint Szellemfi, mindketten mulattató játékkal a közönséget folytonosan derültségben tartották.

A másik műkedvelői előadás a „Veres haju” pedig f. hó 17-én Pünkösdfő 2-ik napján tartott. Csodálom, hogy a műkedvelők birtak oly bátorsággal, hogy ama fennjelzett nagyszabású népszínművet előadták; mert bizony gyakorolt színészeknek is nehéz azt megoldaniok és mégis meglehetősen sikerült azt előadniok. Különösen Ocskay Hermin k. a. Szilaj Katát kifogástalanul játszák. Iskolázott tiszta hangjával szerfölött gyönyörködteté a közönséget, mely az egyszer nem volt irányában fűsvény sem a tapsokban, sem pedig a virágcsokrokban, mert egész lelkesültséggel részesíté őt azokban. De nagyon is megérdemlé; és ha a verbászi levelező az „Ujvidék”-be azt írhatta, hogy egyik műkedvelőnőjük „Bácska csalogánya”: úgy bizonyára joggal irhatom, hogy Ocskay Hermin k. a. vidékünk csalogánya. Freneticus tapsviharban részesült még Herz Ede ur, ki humoros komikummal játszák el Veréb Jankó szerepét. Élvezettel hallgatá a közönség Ifkovits Antal ur szép dalait. A többiek mind meglehetősen játszottak, kik közül csak Motolity Irma k. a. emlitem meg; mert habár ő először lépett föl, mint szép színpadi alak, élénk játékkal elég kezesség arra nézve, hogy a jövőben is helyesen fog megfelelni szerepeinek.

Mindkét műkedvelői előadás után táncmulatság rendeztetett, melyben feszelen jókedvvel mulattott a fiatalság.

Somogyi.*)

Színészet.

Kedden, május 18-án, Temesváryné első vendégjátéka alkalmával „A tündér ujjak” c. 5 felv. franciából fordított társadalmi dráma adatott elő szórványos kis közönség előtt; mert az eső, ép a játékkezdés negyedében, úgy rákezdett esni, mintha megfogadták volna. A Temesváry pár, Hegyi k. a. és Munkácsiné, Zilahy és Dálnoki, valamint Berzsényiné s a többi mellékszereplők is kifogástalan sikerrel működtek össze.

Csütörtökön Szigligetinek „Nő uralom” c. vigj. 3 felv. került színre. A Temesváry pár s Bokody akárhányszor nyílt jelenetekben is tapsra ragadták a közönséget. Zilahy s Szigethiné elemükben voltak. A szépszámú közönség műéltől elégtelen távozott haza.

Szombatban a „Szereltem bolondjai”-ban, valamint vasárnap a „Cigány”-ban (Bokody), nemesak a mulatni, de az élvezni akarót is teljesen kielégítették színészeink. Temesváryné minden fölönás után, de nyílt jelenetekben is zajosan megtapsolták; Bokodyt lelkesen megéljenzették.

Hogy Temesváry, a közönségnek tudomására jutott kívánalmait immár minden irányban kielégítette: egy szóval se tagadható tovább. Közönségünk s előkelő házaink, a mult bérlét gyűjtése alkalmával fölteleket kötöttek ki, melyek ezennel teljesítvék. Mi biztosra vesszük, hogy aki csak teheti, és amennyire csak teheti, bérlés által fogja megmutatni, hogy Zombor lelkes közönsége megbecsüli művészvendégeit s nem engedí szígyen szemre bukottan távozni azt az igazgatót, aki csak miatta, az ő kedvéért verte magát adóssággá.

Ha már — mint szombat este láttuk — Szabadkáról hordják ide a csokrot: ne várjuk, míg publicumot is onnan szállítanak.

*) Ugyan soká pihentette a másik Somogyi miatt szives tollát,

PIUKOVITS ÁGOSTON

(1811.—1880.)

Mindinkább ritkulnak a régi megyék emberei; egyik az ily régi epigonok közül az egykor oly sokat emlegett Piukovits Ágoston, Bács-Bodrogh megyének volt alispánja, egykori országgyűlési követe, a későbbi időkben királyi biztosa és főispáni helytartója. Meghalt Budapesten f. é. május hó 19-én.

Piukovits született 1811-ik évben, és a 48 előtti években a megyének legnépszerűbb és legkedveltebb egyénéhez tartozott. Mint országgyűlési megyei írnok Pozsonyban kezdvén szokásos pályáját, a megyének minden foku hivatalán keresztül mint második alispán találta a szabadságharc, mely elől egykori védnökével, Rudics József báróval, Badenbe vonult el.

A következő időkben előbb mint zombori, később mint lugosi törvényszéki elnök működött. Az ugynevezett provisorium alatt mint királyi biztos, később mint főispáni helytartó, ismét Bács megyét vezénylette és ekkor felbredt ellene a politikai mint személyes harc. Ki ne emlékezne a „Bolond Miska” Augustulusára, mely meg nem szűnt ellene gunyolódni és izgatni?

Az 1867-ik évben nyugalmába helyeztetett; ekkor véglegesen visszalépett a nyilvános pályáról, mindenről lemondva visszavonult a családi életbe.

De bármilyen volt valakinek véleménye a megboldogult iránt, kell hogy a nyílt sír felett az emberi szenvedély is elmúljon; különben sem tagadhatni meg tőle azon elismerést, hogy hivataloskodása idejében erénytelen buzgalommal s lelkiismeretes pontossággal örködött anyamegyéje kibékítése és rendbeszedése, úgy az egyesek jóváta felett, gyakran vaskezü szigorral járván el alattvalói hanyagsága ellen. De ha néha sértett is fellobbanó indulatában, megnyerő társalgási modora csakhamar igyekezett mindent jóvá tenni.

Szendé minster nővére, mint neje, úgy József fia és Irma leánya gyászolva állnak a súlyos és hosszú szenvedés után elhunytak ravatalánál. A reá nézve mindig komorabbá vált élet esendőségét, csak neje páratlan jószágá, és gyermekei szerencsés fejlődése vigasztalhatta.

A politikai szenvedély és a sértett érdek sokszor méltatlanul gyanúsította; de takarékos életmódja jó gazdává tette: nem szorult másokra, maga emberségéből tudott nemcsak magának, de másnak is szerezni; így takarított meg egykor megyéjének 40.000 forintot a megyeház palota nagyobbitására, melyet azonban nem megyéje hasznára, de a szomszéd megye költségei pótlására fordították. Megnyerő modora itt is segítette; egykori jó barátja, néhai Szutsits Károly, volt curiai bíró, fiát örökösévé nevezvén, gazdag emberré tette.

Béke emlékére!

Mit csinálnék?

Kérdezed, hogy mit csinálnék?
Hogyha esküld dacára,
Mint szeszélyes lepke, mással
Édeleznél, szöke lányka.

Észvesztő bánatomban
Atkozódnám, hogy szerettél;
Józanodva mámoromból
Áldanám, hogy esküszegtél.

S látva téled, hol van írja
A csalódott szerelemnek:
Én is, én is oda húznék,
Ahol új rózsák teremnek.

M. I. L.

Különféle.

Főispán ur öméltségét, tegnapelőtti nevenapja alkalmával, a megyei tisztviselői kar, a főjegyzőnek esinos tollából s az egész megye szívéből folyt loyális köszöntőben üdvözölte. Eljen soká!

A megyei alispán Bács-Bodrogh vármegyének a Széchenyi szobor leleplezésénél való képviselőre B. Rudics József, Latinovits János és Popovics Vazul országos képviselőinket kérte föl. Őt magát hivatalos elfoglaltsága tartotta vissza a megjelenéstől.

Tehát a zimonyi vasutat illető törvényjavaslat, az ajánlatok tüzetes fontolóra vétele végett, még sem fog az országgyűlés jelen ülészakában tárgyalatni! Ez azonban az ügy haladásán nem lassít; mert fölhatalmazást fog kérni a ministerium, hogy addig is hozzáfoghasson a szükséges közbeszó hidmunkálatokhoz.

Zenta városában az annyit sürgetett tisztválasztást f. hó 31-én fogja az alispán megtartani.

Hymen. Eötvös, kalocsai érsekrudalmi, tisztviselő, eljegyezte Bajáról Seultéthy Mimi kisasszonyt. Áldás frigyükre!

A „zombori kereskedelmi és iparbank” legközelebb Csonoplyán fióküzletet nyit; vajha már a több ízben szellőztetett zálogüzleti osztályt léptetné életbe, hogy a famosus „hatóságilag engedélyezett” helybéli hasonemű intézetek (?) garázdálkodását beszüntethetné.

Ha jól emlékezünk, mult hóban egy alakítandó kereskedelmi testület ügyében előleges értekezlet tartott; a kinevezett szűkebb körű bizottság alapszabály készítésére illetőleg terv benyújtására lett felszólítva, de mindeddig magáról életjelt nem adott. Vajjon hol kések az éji homályban? Ne hagyjuk magunkat más kisebb városok által mindenben fölmúlulni.

A zombori takarékpénztár kebelében virágzó „hitegyület” még folyton vesz föl tagokat; az intézet helyiségében a jelentkezéseket szívesen elfogadják. A fölveendő váltókölcsönök után nyolcadfél százalékot

szednek; azonban az engedélyezett hitelnek öt százalékat óvadékképen lefogják. Hasznos intézkedés ez mindazokra nézve, kik csak személyes hitelképességükre szorítvák.

A Cservenkában egy kuruzsló cigány asszony csalja a hiszékenyeket; elég szomorú, hogy még urinők is csapatosan tudolnak hozzája. Óva intjük az ilyen széllelbeült fejűeket, hogy saját jó hírük érdekében tartózkodjanak a szerencsemondótól, mert a rendőrség titkon kémekkel leseti, s ha tetten esipi, pellengére teszi őket.

Unicum. Schäfer Kristóf dugárustól a financok elvették dohányját s öt jól megbírságotlák. Rájövé éjjel visszaopták hozzá ugyanazt az elkobzott dohányt s másnap megint megfogták vele s tárgyalásra is megidéztek a p. ügyőri biztos elé. Az élelmességet ezektől a financ uraktól megtagadni nem lehet, de az uniformist meg kell; mert tolvaj nem való csőznek.

Vaskuton vasárnap szentelte föl Latinovits Gábor, orsz. képv. és kalocsai kanonok, az új templomot. Minthogy a németek és bunyevácok között éretlen alkalmi esetepetét ütött ki, az ott helyben állomásozó katonaság karhatalom gyanánt a helyszínére rendeltetett.

— Személyi hírek. Nikolics István, királyi ügyész Zomborból Fehértemplomra, helyébe ide pedig Dobák Béla nagy-kikindai ügyész helyeztetett át.

— Egy helybéli iparos (pékemester) 85 éves anyja ravatalon fektült; a gyásznap nyugodni tért s a holt-nak fejénél eldől gyertya belekapott szemfödélére s rövid időn hamuvá perzselődött volna a hullá, ha a család álmából fölocsudva, el nem oltja a szívtelen lángokat. Mikor a megkínzottat másnap sirjába eresztették, abban meg elette koporsóját a szakadó esőár. Szegény öreg! először meghalt, azután elégett, végre vízbe fult.

— R. rendőri szakaszvezető, hamis jelentéssel kaptván, szolgálatából azonnal elcsapatott.

— A kapitányság Hesser Gerson vámbérlőt, mivel 8 helyett 14 krajcárokat szedgetett, 50 firttal, a vámszedőket pedig, kik magukat bűnös eszközüül odaengedték 20—20 firttal bírságotlta meg; a mi ellen azok a tanácsához fölebbezték.

— Az „Elefánt” előtti téren kitisztogatták a csatornákat. Akármily kellemes a virág s a virágoknak az ilyen csatornákból kihányt öldöklő büzi sár: kívánatos és takarékosági szempontból is ajánlatos volna, azok alsó részének legalább egy lábnyira való kiteglázása, nehogy a víz újra meg újra iszapot verhessen.

A helybéli állami főgymnasiumban az érettségi vizsgálatok június 14-től folytatólag fognak tartatni.

Esztergamy Etelka hagyatékához tartozó 26 hold sikarai, öszivetés alá való föld, május 30-án tíz órakor a városházánál haszonbérbe adatik.

Anisits Toma, ismert cégéres gazember, Raics Jóca korcsmárosát agyonlövésével fenyegette, a miért ez a garázdnak ajtót mutatott. Boszútílhög kezéből a rendőrség kicsikarta a pisztolyt és átadta ő vele együtt a fenytő törvényszéknek.

Komenov Sztevan, felső-szállási lakos, pénteken három revolverlövésével és egy késszúrással legyilkolta Tanursics Nikola sztanisicsi lakost. A gyilkos az igazság kezébe került.

Vibirál József, óbecsei s. szolgabíró úr fölkért bennünket kijelentésére annak, hogy a mult számunkban reá vonatkozott hír valótlan.

— A főkapitány Budapesten időzése alatt egy kalitkát fog megrendelni, hogy vesztettek állított kutyák abban megfigyeltessenek s a közönség a gyakori céltalan rémülettől, a hasznos ebek pedig a pusztá gyanuból is végrehajtatni szokott rögtön itéletől megmeneküljenek.

— Szatmárt gépbeszerzési egyesület alakult. Megyénk németajku községei alatt, pl. Hódsághon, Gajdobrán, tuat számrá tüsszögnek az idő és munkakímélés eme hasznos közegei, míg a tiszamenti községek határán elvéte látni a nagybirtokosoknál egyet egyet. Tudnivaló, hogy jó idő s ügyes kezelés mellett egy eséplőgép 2—3 év alatt kifizeti magát; miért nem indul hát sehol ezeknek meghonosítására mozgalom?

— A honvédség állományába tartozó legénység, utolsó szolgálati évében, az ellenőrzési szemle alól, a m. k. honvédelmi miniszteriumnak f. évi 10420. számú rendelete értelmében, fölmentetik.

— Tavasy Gyula, végzett jogász, életének 25-ik évében, Budapesten, f. hó 14-én elhunyt. Hílt tetemeit f. hó 15-én O-Becsen általános részvét mellett kísérték örök nyugalomra.

— Budapesten f. hó 23-án, a Széchenyi szobor leleplezési ünnepélyén, Zombor városa a polgármester, a főkapitány és Radulovits tanácsos urak által képviselteti magát. Eljen a hazafias Zombor!

— Mit is köteles hirdetni a kapitány? Egy városi képviselő pünkösdi héttőjén, a naphoz méltó rózsás kedvben, oly fonszóval adott a városháztéren ünnepi érzelmeinek kifejezést, hogy süketek közt elment volna lárma számba. Midőn egy kis lehelési partira a rendőrök a kapitány elé vezették, azzal replikázott annak dorgatoriumára: „Tudtam is én, hogy a városháza előtt nem szabad kiabálni! Hisz nem volt kihirdetve!” — Bocssáson meg neki választóközönsége!

— S. városi atya szinte felszólítottan, hogy járítsa meg a járókát háza előtt, úgy adta meg a do-log módját, hogy minden további nélkül megforgatta a téglákat minek folytán az esőzés alkalmával nemcsak hogy vízben uszott az egész, hanem minden lépésnél fölbecsen egy-egy téglá s a locspocost a szemébe vágja az embernek. Ha más szegény ember rá-szorítottatik a rendőri utasítás pontos megtartására: kérjük, utasítani fog-e S. ur is a járókának becsületes karba való helyezésére? Több szegény ember.

Agárverseny-csárdás jelent meg Piros Józsi kedvelt népzeneészüntől. A díszesen kiállított zenemű a Bács-Bodrogh megyei agársz egylet által 1879. év november 10-én Almáson rendezett agárverseny alkalmára lett írva, és az egylet elnökének bajsai Vojnich Jakab urnak van ajánlva. Tartalma következő: 1. Hosszú sorban száll a vadlud az égen. 2. Hej nekem hát vigasztalást misem ad. 3. Pej paripám patkó szege de fényes. 4. Hát mit iszik a kis bíró ilyenkor. 5. A kinek nincs szeretője bort igyék. 6. Sikos a hó, szalad a szán. 7. Hirdetik a rózsámat. A mű kapható szerzőnél és Kis Pongrácz szabadtéri könyvkereskedőnél. Ára: 1 frt 50 kr. A legmelegebben ajánljuk azoknak kik a jó magyar zenét kedvelik.

Pattantyúk.

— Az egyik szelencsei éjjeli őr, a szent pünkösdek örömeire dupla porció bort belebevezvén magába, andalogva hallgatta egy sarkon a tizet verő órát. Mikor észrevette, hogy tizenégy ujjon végig olvasta ütéseit, tünődőleg azt mormolta;

— Négy vékony, tíz vastag kongás . . . tudja menykő, hány is az óra!

D. J. barátom jogász korában folyton azon mesterkedett, hogyan lehetne vendégi minőségben találni jó ebédet. Mint ezen célra segítő alkalmat, nagyra becsülte a nobli viziteket. Egyszer H.-éknál a kevésbé öreg kisasszonnyal épen déli harangszókor egyedül hagyatván a szobában, bizalmasan megkérdezte, hogy közelebb jussanak a témához:

— Nagysád! mikor tetszik rendesen ebédelni?
— Rendesen tizenkettőkor; de ha vendég van, megvárjuk míg elmegy — volt a lesújtó válasz.

A becei esizmadia kiszalasztotta a próbahét piacán kísérlet képen a még nem véglegesített Peti inast a piacra tojásért, azon ultimátumszerű utasítás kapcsában hogy ha ötével nem adnak egy hatosért, ne hozzon.

Jó vártatra visszavetődik, de tojást nem hoz; mit majszter uram, parancsa megszegésének magyarázva s a fölavatandó szurokfit ilyestől egyszer mindenkorra visszaretenteni akarva, a kapufélfánál beneventálja egy rögtönzött lábszij-hymussal — mert ilyen is van.

— Hát akasztófa cégére, mért nem hoztál tiktojományt?
— Mert nem ötöt, hanem hatot akartak adni.

Terményüzleteli jelentés.

A lefolyt héten gabnaüzletünk kedvezőbb fordulatot vett; a kivitel érdeklődését, kezdi kifejtteni áránk iránt, és miután a készletek gyengék, és rossz országotaink folytán a behozatal is csekély, tulajdonosok az eddig tett kedvezőbb concessiókkal felhagytak, és magasabb árakat követelnek. A vetések állása vidékünkön mindeddig jónak nevezhető csak kívánandó lenne, melegebb napok bekövetkezése. Jelenlegi árak métermázsánként: Buza 10 frt 50 — 11 frt 20 minőség szerint. Zab 6 frt 6—10. Tengeri 6 frt 30—40. Fehér lisztek árai malmok által a héten 40—50 kr. barnaké 60—70 krral lettek felemelve, miután külföld részéről nagyobb és tömegesebb rendelések érkeztek.

Décsai.

A héten kihuzott lotto számok.

Nagy-Szeben, május 19-én. 41, 21, 12, 76, 87.
Budapest, május 15-én. 40, 37, 90, 14, 52.
Brünn, május 12-én. 29, 23, 72, 76, 71.
Temesvár, május 22-én. 89, 63, 30, 48.
Prága, május 19-én. 54, 9, 58, 73, 35.
Bécs, május 22-én. 62, 74, 21, 80, 89.

Szerkesztői üzenetek.

V. G. Corinnához intézett szonettjére nem válaszolhatunk, mert magyar szökből van ugyan összerőva, de magyarul nincs, tehát nem is értjük.

Petőfi emlékére írt ódája meg azért közölhetlen, mert nagyon érthető. Ki s hol látta a „lángemlékezet rozssaszekerén fényt ölelgető népeket.”

Ha valami jó gondolata van, írja le prózában. Mert ha már ön is — mint írja — „számítja a költői babért,” akkor babérrá változhatik a Sikara, benne minden eszlán s a megye minden szál szerb tövise — még se jut egy ágacska minden ilyes holdvilágimádónak.

„A művésznek regéje.” Ha jól értettük: egy virágzó hajdon elszakad, érte rajongó ifju kedvesétől s egy gazdag öreg urnak adja kezét. Midőn oldalán a remélt menny helyett poklot tapasztal, be áll színésznek s érzelmesen dalolja boldogtalan szíve bűjait; ezért halmozuk el, szegényt, rózsakoszorúkkal.

Az ilyen lányt szánni szabad, de költőileg dicsőíteni nem. Meg se érdekl, hogy rózsát szedjünk neki; hogy a szinpadról mihelyt ott is gikszt csinál — tükés rózsák közé dobjuk ki — azt igen. A szinpad nem bűnösök menedékhelye többé; ha elzül-lött kedélyek vagy kaszakapakerülők tolokodnak rája: ép a nyelv, a nemzetiség, a művészet érdekében, koplatatással kell őket onnan elriasztani.

Kérünk öntől lantos darabokat vagy szalonnovellát; hisz ezekre rátermett tolla van. Az ilyen éremlyős Brachvogelságoknak nagyon kövér a magyar talaj; azért is, elsatnyulnak benne. Üdvözl.

Több vidéki levelezőnek. Köszönjük szives buzgalomukat; kár, hogy nem követik más községekből is a hivatottak az önök példáját. Akárhány megyei falunk van, amelyikről ritkábban hallunk hírt, mint a zulukafferekről. Pedig egyszerű másszor akár hol is adja magát elő valami.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Laptulajdonos s kiadó: Bittermann Nándor.

Női- és gyermek-kalapot.

GOLDFAHN SÁNDOR 38-7.

norinbergi-, díszmü- és rövidárú-kereskedése Yomborban a főutcában
Ajánlja a jelen évadra dús választékú **NŐI-RUHA-RAKTÁRÁT.**
Mindennemű **selyem-, bársony-, pamut- és cérna-szalagok; cérna- és selyem-csipkék; fekete- és színes-pamut-bársony,** valamint mindennemű **bélésszövetek.**

Nagy raktár férfi- és női-fehérmunkából, úgy kiházasítási-kelengyék.

UTAZÓ BÖRÖNDÖK urak és nők számára nagy választékban.

Dús választékban legfinomabb napernyők és legyezők.

China csüst evő-eszközök
a ce. k. szab. BERNDORF-féle éregyárból.

Valódi **AMERIKAI-VARRÓGÉPEK** minden szerkezetben, 5 évi jótállás mellett.

Szikkvíz készülék gyári áron.

ÓVSZEREK, gumi- és halhólyagból 1-5 frttig.

SZÉSZI-MŰSZEREK.

Valódi **tajtékpipákat,** a legújabb metszetekkel, alkalmi ajándéknak. Azon kívül kapható nagyban és kicsiben minden e szakmába vágó cikk, a legolcsóbban és legjobb minőségben.

Aranykeretek és olajnyomat-képek.

Bel- és külföldi gyermek-kocsik és játékszerek.

Prágai kezűk gyári-raktára.

HIRDETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a

„Fehér hajó”-hoz

cimzett vendéglőben jó, izletes ételek és italok szolgáltatnak ki, házakhoz is. A nyári mulatókért június 2-án fog ünnepélyesen megnyitni.
Számos látogatásért esd

Szuppek Sándor vendéglős.

Ház-eladás.

A belvárosban a párizsi utcában 165. ö. i. szám alatt fekvő

H A Z

szabadkézből kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Valient József
háztulajdonos.

3-3

HIDEGVIZ-, BELÉGZÉS ÉS SAVÓ-GYÓGYINTÉZET

az Oravica melletti Marillavölgyben.

Megnyitás 1880. évi június 1-én.

A Marillavölgy, egy sűrű fenyves erdő közepette, 2500 láb magasságnál fekszik, a tenger felszínétől s oly kitűnő klimatikus gyógyhely, melyben folyton idyllikus szélesend uval, hol a legforróbb hónapokban a hőmérséklet átlag + 20 R. fokot meg nem halad.

A gyógyintézet mind kényelemre, mind egészségügyi tekintetben a legcélrészesebben épített, s használható fenti cím szerint.

1. a környi és központi idegrendszerrel függő betegségekben. Így pl. méhszenv, kedélykor, fejszába, ideges szivdobogás, ül-idegszába, tehetetlen ség és magimlás ellen;
2. idült eszűs és kúszvényes bántalmaknál.
3. véredény vagy vértől függő bajok, pl. vérenek a szervekhez történő, aranyeres állapotok, vérszegénység, sápkór és görvélkor ellen.
4. a légző szervek megbetegedései u. m.: idült gége-légeső és tüdő-hurut, tüdőlégdag, gőresős légkekedés ellen;
5. altesti bántalmaknál, nemző és hűgyszervek bántalmánál, gyomorgöres, idült gyomor és bélhurut, beteges nyák- és vérfolyások, kora szülési hajlam ellen;
6. makacs váltólázok és következményei ellen.

A gyógyhely számos alkalmat nyújt szórakozásokra, miután házi könyvtár, tekeasztal, zongora s számos hírlapok a társalgó és olvasó termekben található.

Ezenkívül legszebb fákkal beültetett utakon, mintegy husz kirándulási hely érhető el, melyek részint a természet által pártatlan nagyszerűségű tájjá alakítottak, részint az ott létező nagyhírű iparyárokhoz vezetnek, s így lélek és kedélyre egyaránt, legkülönbözőbb benyomásokat gyakorolnak.

Táncmulatságok és hangversenyek hetenként rendeztetnek.

A lakás és ellátás kitűnő és olcsó.

Pósta a házban van.

A vendégeknek az oravica pályaudvartól 3/4 órányira fekvő Marilla völgybe szállítása igen olcsó, s sz. bályozott kocsik közlekedés útján történik.

A gyógyintézetben felvételek és egyéb ide vágó kérdések iránt alulírott szolgál felvilágosítással, ki május 15-ig N.-Beeskerekén s ezután az Oravica melletti Marillavölgyben lakik.

Dr. Hoffenreich Mór,
vezénylő orvos.

3-3

ÁRAK	FEHÉR MELL-SZÖRP (weisser Brust-Syrup)	ÁRAK
az oszték államokra nézve	több egészségügyi hatóságok s tisztai főorvosok által igazolva,	az oszték államokra nézve
frt. kr.		frt. kr.
1/4 ités palack 3 60		1/4 ités palack 3 60
1/2 ités palack 1 80		1/2 ités palack 1 80
3/4 ités palack — 90		3/4 ités palack — 90
1 ités palack — 50		1 ités palack — 50

mindennemű idült köhögések, mellfájások, náthaláz, elévult rekedtség, torokbántalmak s tüdőnyalkasodás ellen eddig még kielégítő siker nélkül soha nem használtatt! — Ezen szörp mindjárt az első használatnál feltűnően jótékonyan hat, — különösen g. resos-kohogés és szamarhuruna; elősegíti a nehez s megaudt nyalkasokpest, a gégéngert azonnal enyhíti, s rövid idő alatt eltávolítja minden, még az oly heves és gonosz aszkorkohogést is, s a vemnyas.

12-5

Használati utasítás.

Ezen szörpből naponként legkevesebb három theakanállal vétetik be, először élygymorra s aztán a l fekvés előtt, s két- vagy négy ités üveg használata után tökéletes gyógyulás következik be. A savanyu vagy zsiros ételek s igen erős italok élvezése elmellőztetvén, más egyéb különös életmód nem kívá- tatik.

Mayer G. A. W.
gyáros Bresszlauban és Bécsben.

Kapható: **HEINDLHOFER R.** kereskedésben Zomborban

SZTANOJEVICS ZS.
fűszerkereskedésben ZOMBORBAN

EGY TANONG
felvétetik. 3-1.

Helyiség válfoxafás.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására juttatni, hogy

O X S X
és

FEHÉRNEMŰ ÜZLETÉMET

őszig, míg a volt sarok épület elkészül, új boltomba, a volt

Cselikovics-féle

vendéglő helyére, tettem át.

Egyuttal kérem t. vevőimet, hogy a cégemnek eddig ajándékozott bízalomban továbbra is megtartani sziveskedjenek

5-3. **Kossanics K. A.**

BIRTOKELADÁS.

Zombor város határában fekvő **Szemző János** tulajdonához tartozó következő tagositott fekvőségek u. m. :

- I. Kruspér szállás: kastély-erdő s park korcsmaház, tisztai lakások s mindennemű gazdasági épületekkel tökéletesen felszerelve, 317 lánccal kitűnő minőségű szántóföld; fekszik a Ferencz-csatorna mellett, Zombor városától pedig mintegy félóránnyira.
- II. Putnik szállás: 416 lánccal föld gazdasági épületekkel.
- III. Fratricz szállás: 105 lánccal föld gazdasági épületekkel teljesen s egy szárazmalommal ellátva.
- IV. Kehl szállás: a város közvetlen közelében fekvő 28 lánccal föld, gazdasági épületekkel.
- V. Ezen kívül a városban levő három lakház, — s a város körül fekvő Csaira földek : **szabad kézből eladó.**

Venni szándékozók az eladás feltételei iránt részletes értesítést nyerhetnek **Szemző István** urnál, (Zomborban lakik a bajai utcában) kívül végleges szerződésre is léphetnek. 3-2.

2858. sz. kig. 1880.

PÁLYÁZAT.

Sztanisics városában a jegyzőségű állomás választás útján betöltendő lévén, arra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomással évi 400 frt. fizetés jár.

A pályázók folyamodványait a június 5-ig tartoznak az itteni előjárásnál benyújtani s kéretnek a jegyzői vizsgáról szóló okmányokat becsatolni; megkivántatik a magyar, német és szerb nyelven.

A választás június 6-án fog megtartani. Sztanisics, 1880. május 16.

Fülöp Kálmán 2-1. Oberth József bírósági.

Pályázati hirdetmény.

A Goszpodince községében üresedésben levő, évi 600 frt. készpénz fizetéssel és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjjal egybekötött községi orvosi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak az ezen állomást elnyerni óhajtok, miszerint az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében felszerelt folyamodványait június hó 25-ig mint a választás előtti határnapig ezen szolgabírósnál benyújtásuk.

A választás június hó 26-án d. e. 10 óra- kor fog megejtetni.

Kelt Zsablyán, 1880. évi május hó 12-én.

RAICS MIKLÓS
szolgabíró.

3-1.

Steirischer Kräutersaft
für Brustleidende.
Steierországi növény-nedv
mellbeteglek számára.

!! Óvás az utánzások ellen !!

Több mint 30 év óta mint az egyedül és a legkitűnőbb gyógyszer ismeretes a **gégő és a légzőszervek valamennyi betegségei** ellen, mint: **köhögés, náthaláz, rekedtség, lobok és mellfájás** stb. ellen.

A steierországi növénynedv palackjaiba ezen szavak: **„Apotheke zum Hirschen in Graz“** valamint **„J. P.“** jegy van benyomva, azontelül még az árújegyben a készítő névalírása: **J. Purgleitner, Apotheker kék színben van nyomva.**

Mindenkit óvunk a számos utánzások és hamisításoktól, s kérjük a t. cz. vásárlókat, egyedül csak azon palackokat vállalni el **valódiak** gyanánt, melyek a fentebbi ismertető jeleket viselik.

Ára palackonként 88 krajczár o. é.

Főszállítási raktár Magyarország részére Budapest: **Török József** gyógyszerész urnál király-utca 7. szám. Kapható Zomborban **Popits István, Falcioné Gusztáv és Weidinger Zs. és S.** urak kereskedéseiben.

12-10